

ACC. N:R M. 16117:1-2.

Landskap: Skåne Upptecknare: Ole Lisberg Jensen
Härad: Rönneberg Berättare: Johannes Jönsson, Ven
Socken: S:t Jbb Berättarens yrke: f. d. skeppare
Uppteckningsår: 1964 Född år 1895 i Kyckbacken, Ven, S:t Jbbs sn.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ljölfart och partvederier. s. 1-2.

se A 935:1-48
A 936:1-41

Skriv endast på denna sida.

Jeg er født her i Kyrkbacken og min far var skipper. Min farfar var også fra Kyrkbacken. Han var fisker. 1910 begyndte jeg at sejle. De fleste begyndte, når de havde gået og læst for præsten. På den første skude jeg var med, var min far skipper. Det var en skonare og vi havde fire mands besætning. Den yngste var altid kok, selvom det bare var noget vi kaldte ham. Han arbejdede med overalt, hvor vi andre arbejdede. Men når man var 15 år glædede man sig til at komme ud at sejle for første gang.

150 ton lastede vor skonert, men der var også små skuder, som lastede 35 ton. Det var jagter som sejlede tegl til Danmark. Samtidig som jeg begyndte at sejle, begyndte vi at sejle på Norrland. Vi havde cement og tegl med derop og træ med tilbage. Vi kunne gøre 18 enkeltrejser på et år. Når det var meget stille kunne det tage et par uger at komme fra Norrland til Danmark.

De fleste skuder var partrederier, men mange af de små jagter var ejet af en mand.

Losning og lastning var det strengeste af arbejdet. Især når det var gadesten og kantsten. Dør motørens tid var det ofte stille, og vi havde så ingenting at gøre. Så sov vi eller ordnede små ting på skuden, f.eks. malede. Der var altid små sager, som kunne gøres.

På vor skonert var det almindeligt at vi fik månedspenge, men på de små skuder sejlede de på part. Ofte var det bedre lønnet at sejle på part end at have månedspenge. Min skude var forsikret her i Hvens Fartygsförsäkringsförening. Jeg tror at alle skuder her på Hven var forsikret her. I tyverne fik vi allesammen motor endsat i skuderne. Det gik ikke at få fragter uden man havde motor. Den ene drev den anden til at anskaffe motor. I begyndelsen kendte vi ingenting til maskiner, men man lærte sig hurtigt.

Vi lå gerne hjemme de tre værste vintermåneder. Så holdt vi lidt ferie eller fiskede. Vi levede ellers godt ombord. Naturligvis kom det an på kokken, men ellers havde vi det samme mad som derhjemme.

Hvornår de bedste tider var for skuderne kan jeg ikke sige. Det

2.

ACC. N:R M. 161-17:2.

var op og ned hele tiden. Vi tjente meget under første krig, men risiko for at blive minsprængt var stor. Heldigvis hændte det ikke for nogen her fra Hven.

Det begyndte at blive rigtigt dårligt med fragterne omkring 1950. I 1957 og 1958 gik det helt galt. Da solgte alle. Større lastfartøjer og hollænderne sejlede meget billigere og hurtigere. Lastbilerne gjorde også sit dertil. 1956 sluttede jeg og solgte skuden. Assuransen blev opløst året derefter.

Før første verdenskrig var de fleste skuder nybyggede fra Viken, men efterkrigen blev der købt en mængde skuder billigt fra Danmark. Det var mest fra Ærø og Svendborg. De kunne ikke klare sig økonomisk derovre efter krigen. Min skude blev bygget i Landskrona på Gustavssons varv i 1931.

Når man skulle sælge sin skude, så vendte de fleste sig til noget større salgskontor i København.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND